

Stravovací zvyky Čechů

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2003</i>
Otázky:	<i>or.37, or.38, or.39</i>
Termín terénního šetření:	<i>19. – 26. 5. 2003</i>
Počet respondentů:	<i>1 048</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>25. srpna 2003</i>
Kód tiskové informace:	<i>or30825</i>
Zpracovala:	<i>Adéla Seidlová</i>

V květnovém šetření výzkumu Naše společnost 2003 jsme se rozsáhle věnovali jídlu v nejrůznějších souvislostech. Jedním z dílčích témat byly také stravovací zvyklosti, tedy kde lidé jedí, jak často doma vaří.

V odpovědi na otázku „Jak často se ve Vaší domácnosti vaří?“ volili respondenti výzkumu z variant uvedených v tabulce 1:

Tabulka 1: Četnost vaření v domácnosti (v %).

každý den nebo téměř každý den	53
několikrát týdně	39
několikrát měsíčně	5
několikrát za rok	1
méně často	1
vůbec	1
Celkem	100

Jak je z výsledků uvedených v tabulce patrné, alespoň několikrát do týdne se vaří v 9 z 10 domácností, pouze 8 % respondentů uvedlo, že v domácnosti vaří několikrát měsíčně či méně často.

Četnost vaření souvisí úzce s životní úrovní domácnosti. Obecně je možné říci, že čím je nižší životní úroveň domácnosti, tím častěji doma vaří (z lidí uvádějících velmi dobrou životní úroveň vaří v domácnosti každý nebo téměř každý den 41 %; z lidí uvádějících spíše špatnou životní úroveň to je již 59 %). Toto však funguje pouze do chvíle, dokud není životní úroveň domácnosti označena za „velmi špatnou“. Z těchto lidí si může dovolit vařit každý den pouze 41 %!

Častěji vaří také lidé, kteří žijí s partnerem, z osamocených lidí vaří častěji ženy. V závislosti na věku nejméně vaří v domácnosti lidé mezi 30 – 44 lety, tedy ti,

kteří jsou v produktivním věku a přitom mají v převážné většině případů nezletilé děti.

Ze stejných variant odpovědí vybírali dotázaní také u následující otázky: „Jak často jí Vaše rodina v restauraci?“, četnosti odpovědí jsou uvedeny v tabulce 2:

Tabulka 2: Četnost stravování v restauraci (v %).

každý den nebo téměř každý den	2
několikrát týdně	4
několikrát měsíčně	15
několikrát za rok	32
méně často	27
vůbec	20
Celkem	100

Alespoň několikrát do měsíce se v restauracích stravují $\frac{3}{4}$ obyvatel, přitom každý pátý udává, že jejich rodina v restauracích nejí vůbec.

V restauracích jedí častěji lidé s vyšší životní úrovní, lidé žijící bez partnera, spíše muži, častěji lidé mladší.

Protože nemáme k dispozici podobné výzkumy z dřívější doby, můžeme pouze předpokládat, že postupný odklon od každodenního vaření, které bylo ještě před 100 lety běžné, nastával postupně, pravděpodobně by však bylo možné vysledovat skoky související a) s rozvojem závodního stravování a b) s rozvojem podnikání v devadesátých letech (zvýšení možností pro zákazníky, zvýšení příjmu a životní úrovně obyvatelstva, zvýšení pestrosti nabídky gastrozařízení). Stravování v restauracích by pravděpodobně ukazovalo opačný vývoj v čase.

Kde se nejčastěji stravujeme v průběhu dne, která jídla si připravujeme převážně v domácnosti, na to se ptala poslední otázka tohoto tematického bloku, která zněla: „Kde se nejčastěji stravujete a) ráno, b) v poledne, c) večer.“ (viz tab. 3)

Tabulka 3: Kde se lidé nejčastěji stravují (v %).

	ráno	v poledne	večer
doma	91	39	94
v restauraci	0	9	2
v práci – závodní jídelna	3	39	1
rychlé občerstvení – „fast food“	1	8	1
nejí	5	5	2
Celkem	100	100	100

S ohledem na správné stravování není úplně potěšující, že 5 % Čechů nesnídá a stejný počet neobědvá. Ráno a večer jí převážná většina dotázaných doma, oběd jí 4 z 10 Čechů doma, stejná část z nich v zaměstnání.

Nesnídají poněkud častěji muži než ženy, neobědvá však stejný podíl mužů i žen. U snídani se ukázal pouze jediný významnější rozdíl, který je také jednoduše vysvětlitelný – v práci či závodní jídelně jedí častěji lidé v produktivním věku oproti studentům a důchodcům. U obědů a večeří se již ukazuje významný rozdíl v závislosti na výši životní úrovně, lidé s vyšší životní úrovní často obědvají či večeří v restauracích.